

Skjernøyposten

— ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME —

Nr.1.

VINTER-1998

30. årg.

Kafeen på grendehuset er blitt en suksess.

Det er vel første gang i historien at lederen i Lindesnes avis har viet Skjernøyfolks innsats for lokalmiljøet en hel leder spalte. Vi gjengir her det som sto å lese den 2.2.98.
VELBEKOMME.

Det gror rundt i de små lokal samfunnene. I disse verdidebattider er det godt å ta med seg at både dugnadsånden og behovet for fellesskap har en sentral posisjon rundt om i bygd og by. Dette er verdier det er vel verd å bevare og videreutvikle.

Et slikt svært positivt og orginalt eksempel kunne vi lese om i lørdagsavisen. Kafeen på grendehuset på Skjernøy har ikke holdt åpent særlig lenge. Ikke er den tilgjengelig hver dag heller. Men annenhver onsdag skjer det. Lokalbefolkningen ringer og bestiller og går mann og kvinner og barn av huse. Lokalet fylles opp, stemningen stiger, maten smaker og praten går.

For småbarnsforeldre har denne anledningen til å ta seg fri fra middagsstrevet de to kveldene i måneden vist seg å være meget populært. Denne gruppen er faktisk den mest trofaste. Men selvsagt kommer de enslige også. Ja, alle kommer, og alle storkoser seg.

Erna Toft Dyrstad tok initiativet i fjor høst. Nå er det en fast stamme på fem kvinner som har ansvaret for å stille i stand og holde styr på det hele.

Grendehuset blir ellers lite benyttet, og kafeen har også bidratt til at befolkningen har fått øynene opp for hvilken verdi et slikt samlingssted har. Overskuddet av driften går da også til huset. Flere tusen kroner skal allerede være plassert på kontoen, og flere rom har fått maling og nye gardiner.

Det finnes mange eksempler på kreativitet og initiativ rundt om i distriktet. Oppslutningen om de lokale aktiviteter styrker følelsen av fellesskap, skaper identitet og gjør oss all bedre skikket til å møte hverdagens utfordringer. Kvinnene på Skjernøy har funnet en liten nisje, en god ide er satt ut i livet, folk strømmer til, spiser seg mette, drøser om løst og fast og går beriket hjem.

Til lykke med tiltaket-og velbekomme!!!

Fors. fra s. 1.

Vi i Skjernøyposten er helt enige med overnevnte tekst-og vil bare konkludere med at vi er heldige vi som bor på Skjernøy-et godt miljø og vokst opp i et godt sted å leve!!!

Vi var spente på om det var noe nytt ang grendehuset så vi kontakte Erna Toft Dyrstad, og hun hadde riktig mye nytt å fortelle , hør bare: Det hele startet med avisintervjuet om Velkafeen i

Fædrelandsvennen før jul 97. Daglig leder av avd.Mandal Finn og Alberth Egeland (rørleggerfirma) Brede Pedersen ringte, han synest tiltaket var positivt og var svært interessert i å sponse oss med diverse rørleggerarbeid og utstyr. Dette var en del av et reklameprosjekt Finn og Alberth Egeland skulle gjennomføre. TENK at det traff på oss her på Skjernøy,med et grendehus med et tilhørende utedo. Det kommunale kloakknett er blitt lagt ferdig, og dermed ligger rørene inn til Grendehuset. I januar 1998 var Brede Pedersen(Finn og Alberth Egeland) ute og kikket på hvor stor jobb det ville bli Vi får rørleggerjobben med materialer lagt opp i 2.etg, det inkluderer også toalett,vask,dusj og varmtvannstank.(Da følger vi den arkitekttegningen som tidligere ble tegnet i forbindelse med renovering av Grendehuset).

Etter denne gledelige gaven ville vi i grendehuskomiteen forsøke om flere firmaer ville sponse oss,mot at de fikk reklame tilbake igjen.Og det lyktes..

Vi får sponset materialer fra Byggmakker Mandal-belegg,maling etc. Fra Mandal Fargehandel-det elektriske fra Elektro Sør Mandal.

Det som også må sies er at vi er så heldige å ha Yngvar Pedersen i grendehuskomiten, han er snekke og fagmann på området og skal lede byggearbeidet.

Så tilslutt kan vi alle glede oss til et varmt og behagelig "trengende ærend" i nær framtid, sier Erna og hilser fra Grendehuskomitten. Vi sier lykke til videre!!!!

Skjernøy helselags hyggestunder.

Skrevet i diktform av Birgit Jenssen.

En tirsdagsformiddag kl.10.På hyggestunder i helselaget vi sitter benket rundt pyntet bord-og dere skjønner at maten smaker og vi en hyggelig dag skal få.

Velkommen!!!Oddbjørg hun ønsker alle.som ville komme til dette lag.Hun håper at det i smak vil falle,som her er stelt til av rette slag.

Vi sitter ofte på hver vår "tue" og ser på T.V. og vær og vind.Vi sitter ensomt i vår stue og ønsker noen vil komme inn.

Vi trenger alle å komme sammen,og møte andre på øya vår.Og Helselaget skal danne rammen på hyggestunden for oss i år.

Her er vi sytti, her er vi åtti,de fleste kjenner jo laget godt.Og mange trofast i det har gått i , og gode minner vi her har fått.

Vi håper stunder i dag kan være et håndtrykk fra tid som svant.Da Helselaget stod høyt i ære, og mange veien til laget fant.

Vi ønsker fortsatt det må eksistere, å arbeid varmt for alles vell.Vi ønsker bare der kom noen flere, for yngre krefter vi trenger til.

Men nå i dag vil vi bare kose, om dagen utenfor er mørk og kall.Det erkje lenge før sola snur seg, og går mot lysere tider alt.

Så takk da Oddbjørg og dine damer.,for hva dere stiller for oss så titt. Det kan nok bli både vrangt og vanskelig med underholdning og tale og slikt.

Det var en fantastisk høst

SKJERNØYPOSTEN

ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik, Tlf. 382 68611

I redaksjonen:

Georg Walvick, Tlf 382 68636

Norvald Jenssen, Tlf 382 68675

Evert Knutsen, Tlf 382 68686

Rita T. Dyrstad Solvang, Tlf 382 68716

Adr.: Skjernøy, 4500 Mandal.

Postgirokonto: 0802 5425368

Kontakt i USA:

Mrs. Agathe Thompson

865 Buck kd., Stone Ridge

N.Y. 12484

Abonnent pris pr. år kr 50,-

USA \$ 10.-

båtene som tråler i nesten all slaks vær, opp til stiv kuling, har fått rekord store fangster.

Ja, dette var ikke så veldig mye å skryte av etter de første par månedene av det nye året. Får bare håpe på et fint vårvær med godt fiske for alle som er yrkesfiskere og alle som fisker til «husbruk» lykke til.

P.S. Hummerprisen til fiskere før jul kom opp i kr 170 pr. kilo, tror det må være rekord.....

«For å høre folks røst».

I forbindelse med kommuneplanen 1998 - 2010, reiser ordfører og varaordfører rundt i distriktene før å høre folks mening. Mandag 9. mars var det møte på grendehuset med ordfører Kirsten H. Leschbrandt. Grendehust var fullsatt, og det var møtt folk opp fra hele distriktet som Tregde, Kige, Homsvik. Ordføreren fikk mange spørsmål, særlig når det gjaldt boligbyggingen på Tregde. Innspillene fra folkemøtene vil bli tatt hensyn til kommuneplanen 1998 - 2010 som skal legges til høring før påske. holdet tidsskjemaet skal planen opp og vedtas i kommunestyret 18. juni.

Årsmøte Skjernøy vel.

Protokoll

Tid: 26. februar 1998, kl. 19.00 - 21.00

Sted: Grendehuset

Tilstede: 32 medlemmer

- Saksliste:**
1. Konstituering, valg av møteleder og referent.
 2. Årsberetning Grendehuskomiteen
 3. Årsberetning Idrettskomiteen
 4. Årsberetning Arbeidsstue komiteen
 5. Årsberetning Skjernøy Vel
 6. Regnskap
 7. Valg
 8. Boring etter vann, Grendehuset
 9. Orientering, status Grendehuset
 10. Eventuelt

Innkalling av saksliste enstemmig, med følgende kommentarer. Forslag fra leder at sak 9 tas før sak 8 og under eventuelt, nytt vindu i rommet som vender mot vest i 2. etg. og veilys i Skjernøysund.

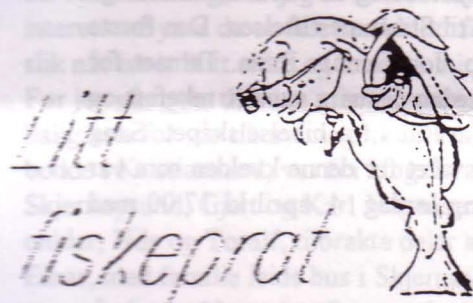
Sak 1. Årsmøte ble konstituert på følgende måte.

Møte leder/ ordstyrer : Jan Harald Syvertsen

Referent: Halvdan Jentoft

Tellekorps: Ivar Kristiansen og Arnt Otto Anensen

Fors. s. 4.

Det går mot vår og det er tid for rapport fra fiskefeltet. Etter jul har det vært mye syd og sydvestligge vinder med tung sjø som har hindret fisket mye, selv om vi har unngått de helt store stormene, det er nok de milde vinterene som gjør at sjøen nesten aldri legger seg til ro.

Fisket med trollgarn og seigarn har helst gitt dårlige fangster, og tungsjøen har nesten gjort det umulig å sette garnene i «duseholene» og «rennene» på utsida av øya. Det har også vært stor plage med krabber i garn. Garn som har stått på 20 - 30 favners dyp er det bare ryggbeina igjen av fisken etter at store klaser av krabber tygger både fisken og gamba i stykker. Det er nok det varme vannet i sjøen som gjør at krabben er så livlig.

Reketrålerne har etter at fisket kom i gang igjen etter nyttår hvært mye værhindret. Men de få dagene de har kommet seg ut på revet har fangstene hvært gode, mens under land og i «dypa» er fangstene mye mindre. Det ser ut til at det er mye reker ute på revet, og de største

Ungdomsforeningen.

Årsmøtet ble avholdt på kapellet 10. des. 1997. Bjarne Christensen holdt andakten hvor han siterte fra avisen «Dagen» som fortalte at kristendommen har stor fremgang i alle verdensdeler, unntatt Europa, som viser tilbakegang. Avisen spør så: «Hva er galt med Europa»? Det har sannelig vært noe å tenke over. Er Norge og Europa så opptatt av materielle goder og andre ting at en glemmer helt det viktigste med våre liv? Jesus, han tar ikke glansen av livet. Han gyller din morgen og kveld, hvis han får slippe til.

Eilif Christensen ble valgt til ny formann. De øvrige i styret er: Anne Karin Jenssen, Allis Hansen, Olav Aalvik og Bjarne Christensen. Ingebjørg Austrud er vararep.

Ansvarlige for ungdomsgruppa er: Roald Syvertsen, Tom Inge Dyrstad, og Arild Jenssen.

Ansvar for Yngres er Nina Jenssen.

Økonomien for kapellet ble drøftet en del på grunn av at en allerede hadde et lån på over kr 20. 000. Enda er mye ugjort bl. annet nye toaletter og renseanlegg på borevannet som er svært jernholdig og rustfarget. Derfor ble det vedtatt å legge en giroblankett med brev i alle postkasser og be om en frivillig gave. Pr. 1. mars var det kommet inn kr 14. 150, og pengene forsetter å strømme inn så den 11. mars var det kommet inn kr 20. 250. En hjertelig takk til alle givere.

Ønsker andre å gi en gave til kapellet er postgiro nr. 0807 2688547

Det ble også nevnt ønske om innkjøp av nye bord til storsalen men på grunn av økonomien må dette utsettes. En annen sak som ble tatt opp under eventuelt var navnet på ungdomsforeningen. Ungdomsforeningen er i dag med alt sitt arbeid og ansvar ingen ungdomsforening. Det er Ungdomsgruppa og Yngres som i dag driver ungdomsarbeid. Ungdomsforeningen er mer å ligne med en misjonsforening eller menighetsforening. Det er derfor på tide å vurdere navneendring. Styret fikk i oppdrag å arbeide videre med saken.

Av det som har vært på kapellet i vinter er to kveldsbibelskoler i januar og en i februar. Jan Inge Revheim var den 18. febr. og fortalte fra Afrika, og det var kollekt til Strømmestiftelsen. Den første uken i mars fra den 4. til søndag 8. var det møteuke ved res. kap. Jon Gunnar Raen. Temaet for uken var «Kristen tro og etikk». Hver møtedag hadde et emne. Fredag 6. mars var det rekefest og da var emnet: «Bibelen til nye folk, - hva gjenstår» ved Konstane Raen fra bibelselskapet. Sang var «Korvennene» fra Mandal sang, og ungdomsgruppa hadde ansvaret for denne kvelden som var godt besøkt. Videre vil vi minne om ungdomsforeningens utlodning lørdag 4. april kl 17.00 med inntekt til kapellet.

Mandal menighetsråd.

Søndag 22. febr. ble menighetsrådet for Mandal (og Skjernøy) presentert for menigheten i Skjernøy kapell. Menighetsrådet består av 10 medlemmer, med formann Øystein Gardia de Presno.

Etter gudstjenesten var det menighetsmøte med kaffe. Skjernøy menighets siste formann Henning Jenssen leste årsmeldingen for 1997 og Signe Aalvik leste regnskapet. Det ble spørsmål angående den nye situasjonen her ute. Menighetsrådet har oppnevnt et utvalg for Skjernøy, som vil ta seg av de ting som gjelder for gudstjenester og kirkelivet. Når det gjelder menighetskassen og orgelfondet har utvalget overtatt dette. Til slutt kom de Presno med en hilsen fra Mandal menighetsråd

Årsmøte Skjernøy Vel fors. fra s. 3.

Sak 2. Grendehuskomiteen.

Komiteen har bestått av Erna Toft Dyrstad, Else Grøsfjeld, Alf Yngvar Pedersen og vara Tor Bjørn Hansen.

Hobbyklubben og Arbeidsstua driver de samme aktiviteter som før, onsdag og torsdag.

Erna T. Dyrstad har satt i gang Vel- kafé, det er foretatt restaurering/ innkjøp på bakgrunn av dette.

På loftsgangen er det satt i gang med toalett og dusj.

Sanitær og elektro er sponset av Egeland og Elektro Sør, materialer og maling er sponset av Byggmaker og Fargehuset.

Sak 3. Idrettskomiteen

Komiteen har bestått av Gunn Siri Amundsen, Marit Berge, Endre Walvick og varamann Helge Bornøy.

17. mai samme opplegg som tidligere år. Rebus løpet ble vunnet av Nedre Farestad.

Skjernøy marsjen ble avviklet 31. aug., det var 188 deltakere.

Knaben turen hadde egen komite, en vellykket tur.

Det var en gang.

Av Fridtjof Hald. (Fortellingen vil forsette i flere nummere framover)

Det kvelder. Det er sensommer, og stedet er familiehytta i Kalvehaven i Skjernøysund, eller Stjernøysund som vi skrev før i tida. Pensjonistilværelsen er forlenget blitt et faktum, og etter års fravær fra hjembyen, er ankeret nå kastet i hjemlige farvann - nå for godt. Hva er da mere naturlig i en slik situasjon enn at tankene går tilbake i tid - til det som engang var - og som ligger både i fjærn og nær fortid.

Det var en gang heter det ofte i eventyrene, men det som jeg nå skal skrive om, er ikke eventyr, men i høy grad knyttet til en virkelighet. For det meste er det slevopplevd. Hvis det ikke er tilfelle, bygger det etterfølgende på hva jeg har lest eller er blitt fortalt. Beretningen knytter seg i første rekke til Skjernøysund eller «Sundet» som vi ofte sa, men jeg skulle tro at meget av det som omtales fra tidligere tider, er representativt for hele øya (Skjernøy). I tid vil beretningen av det som er selvopplevd gå tilbake til sommeren 1925. Det var en sommer som jeg spesielt husker, bl.a. fordi jeg ble så solbrent på armene at jeg måtte gå med bandasjer. Beretningen vil i det vesentlige være knyttet til sommerminner og vil streife innom ulike felter av dagliglivet som kunne være av yrkesmessig, sosial - og skal vi også si av kulturell karakter i vid forstand. En vesentlig del, ja, jeg får vel si den vesentligste del vil være knyttet til tida før krigen og før broa kom i 1964, en beegfivenhet jeg forøvrig var med på å feire, også i egenskap av fylkeskontorsjef i Vest- Agder. Broa betegnet som en revolusjon av tilværelsen for øyas befolkning. Av forskjellige grunner har jeg ikke tatt med noe fra krigsårene.

Jeg er ennå ikke ferdig meg det som jeg vil kalle innledning til min «epistel». Hvis du derfor synes du allerede har fått nok, så kutt ut her. Hvis du imidlertid er nyskjerrig på det som måtte følge, anbefaler jeg at du har kaffekoppen eller noe annet å styrke det på, kar ved din side. Hvis hele denne artikkelen blir tatt inn i Skjernøyposten, vil det nok ta litt tid å komme gjennom den. Hvis du synes det til tider kan bli vel omstendig, får jeg til mitt forsvar si at med tiden kan beretningen kanskje få en viss historisk interesse. Synes du at den kan bli litt for personlig, får du ha meg dette tilgitt. Det har bare lett for å bli slik når en er blitt eldre og kanskje mimrer mere om fortida enn en ellers ville ha gjort.

Før jeg går over til mine minner, synes jeg det faller naturlig først å fortelle litt om min og familiens bakgrunn for vår tilknytning til «Sundet». Den er ikke helt tilfeldig: Min farmor, Karen Marie, som bodde i Kristiansand, var fra Høgsås. Etter det som er blitt meg fortalt, hadde hun to fettere i Skjernøysund, Gjert og Karl Jørgensen - og en fetter, Christian Dyrstad, bosatt på Dyrstad. To av mine onkler, Nils og Toralf, tilbrakte deler av sommerferien hos de to første. Senere ble det til at min far, Einar, med familie leide hus i Skjernøysund fra 1925, først det store huset som kaltes Omilias hus og som nå eies av Nørstebø. Senere, frem t.o.m. 1930, leide vi av Søvrine Pettersen. Det var hennes foreldres, Grethe og Gjerts hus. Det eies i dag av brødrene Nilsen, oldebarn til Grethe og Gjert. Begge husene var fraflyttet da vi sommerleide dem.

I 1931 ble hytte i Kalvehaven bygget og har hver sommer hvert familiens faste tilholdssted. Vi har således hatt tilknytning til «Sundet» fra 1925 til i dag. Gjennom alle disse årene har vi, så lenge det på årsbasis var fast bosetning i husene, om sommeren følt oss som en del av gårdens folk når vi bodde der. Vi delte da med dem deres sorger og gleder i hverdag og helg.

Selv om boligmassen i selve «Sundet» i det vesentlige i dag er den samme som den har vært gjennom det tidsrom jeg kan huske, er husenes opprinnelige beboere i det samme tidsrom - på få nær - nå borte. Ikke minst av hensyn til kommende slekter kan det kanskje være av interesse med en nærmere omtale av dem som jeg husker eller vet har bodd i de forskjellige husene. Jeg tar i hvertfall sjansen på det. Du kan godt kalle det en form for folketelling om du vil.

Jeg begynner da med husene lengst vekk i Sundet - det tidligere kgl. privilegerte gjestgiveri som i dag eies av tannlege Roald Larsen, Mandal. Min kone Ellens familie har forøvrig også hatt tilknytning til dette huset da hennes farmor, Marie Ekeland, opprinnelig kom derfra. Hun bosatte seg senere med familien i Kleven.

I «Gjestegiveriet» bodde to familier, den ene i husets vestre del, den annen i den øverste delen. Huset var delt med en gang (forstue) som gikk gjennom midten av huset i begge etasjer. I den vestre delen bodde Jonas, etternavn Hansen, og kona, Kristiane som alltid var full av liv og humør og en stor gledesspreder.

I mine yngre dager hadde jeg meget tilhold der. Sammen med Jonas og Kristiane bodde deres fire barn inntil de flyttet ut av «redet», Hjalmar eldst, deretter Gudrun, Anna og Elly. Anna er nå død, men de andre lever som vel kjent fortsatt. I tillegg til de som er nevnt, bodde i «follo» hos Janas og Kristiane, Hans Edwardsen. Han var far til Jonas, og jeg husker ham som en gammel statelig mann. Jeg har ofte tenkt på at jeg har opplevd 6 generasjoner av den familien.

Fors. fra s. 5

I den østre enden av «Gjestgiveriet» bodde bror til Hans med sin kone. Han hette Salve og kona Olevine. Hvis jeg ikke husker meget feil, var hun fra Hoven, muligens Hogganvik. Da jeg lærte henne å kjenne, var hun blind, men hun hadde aldri vanskelig for å kjenne meg igjen på stemmen. Salve og Olevine bodde sammen med sønnene Gustav og Ole. Sistnevnte var flere år i Amerika (USA), men etter at han kom hjem for godt, overtok han gården. Gustav forble ugift alle sine dager, men Ole giftet seg etter at han var kommet hjem. Kona hans var fra Trondheim, og navnet var Marie.

Går vi så over til husrekken - de tre husene som ligger på rad og vendt mot vest - kan jeg opplyse at såvidt jeg vet, ble det øverste huset bygget av min kones farfar, Karl Ekeland, og her ble hennes far, Emanuel Ekeland født. Tilknytning til Skjernøysund finnes således både på konas og min side. Huset ble senere overtatt av Karl Jørgensen. Om det har vært andre eiere i mellom, vet jeg ikke. Karl Jørgensen var gift med søvrine som vi kalte for «mor i Skjernøysund». Hun var fra Holum og et elskelig menneske i all sin ferd. Hos dem bodde også sønnen Mauritz og datteren Margit når de var hjemme. Begge forble ugifte. Mauritz var flere år i Amerika før han kom hjem for godt og bosatte seg i Skjernøysund og drev gården. Han bygde senere hus i «Fidja».

Margit hadde flere år huspost i Oslo. Jeg besøkte henne ofte mens jeg studerte der inne. Det kunne da også vanke en bedre middag. Under krigen måtte hennes vertskap rømme fra landet. Margit ble igjen og passet det store huset. Etter krigen kom hun tilbake til Skjernøysund. Hun hadde da overtatt huset etter morens død.

I det midterste huset i rekken av de tre bodde Knut og Bolette. Jeg husker det gikk et ordtak om Bolette: «Med Bolette kom sola til Skjernøysund». Jeg vet ikke hva ordtaket referer seg til, men det hadde vel noe med hennes blide vesen å gjøre. Av deres tre barn bodde datteren, Alfild, hele tiden hjemme sammen med sine foreldre. De to andre, Olaf og Carla, forlot barndomshjemmet i voksen alder i forbindelse med ekteskap og yrke. Alle tre er forlengst døde.

Fors. neste nummer....

«Det var i krigens tid» Forsatt fra side 7.

slått i stykker av sjøen. Disse boksene inneholdt 2,5 kg godt smør. Så var det alle disse minesprengingene, husker min far og jeg skulle på sjøen og kom til Naustfjellhola så kom det drevende en svær hommine den var over en meter i diameter. Den drev ned på Ryvingen og det kom ut folk som smalt den av der, det var et veldig smell og flere vindusruter gikk i husene på Valvik og Dyrstad. Birgit forteller at de fikk bud når minene skulle sprenges, tyskerne gikk fra hus til hus og sa klokkeslettet når de skulle sprenges. Og da måtte alle sette opp dører og vinduer.

Fors. neste nummer....

«Lucia fest»

Jeg vil med dette sende en hilsen til dere i barnehagen på Farestad å si en hjertelig takk for at jeg fikk bli med på «Lucia festen». Det var virkelig hyggelig. Dere var veldig flinke alle sammen.

Hilsen Ingrid.

Det var i krigens tid (II)

Vi forsetter her med fortellinger fra krigen, med et intervju med Birgit Jenssen og Paul Kristiansen som er forsettelse fra forrige nummer. Det er Paul som forsetter med å fortelle:

Så et par dager etterpå begynte de å skyte noe så alvorlig igjen. Og det var midt på natta husene skalv som det var aspelauv, oss alle fire lå på loftet, det var min bror Arne, jeg og mamma og pappa. Vi måtte se å komme oss ned og vi gjemte oss under stuebordet alle fire, med hodet inn og beina ut forbi omtrent som en hare. Og sånn lå vi resten av den natta. Men så et par dager etterpå, jeg tror det var den 16. - 17. apr. så kommer Ove og Åmot Kristiansen inn fra sjøen, vi var også just kommet inn fra sjøen og lå med brygga der, så kommer de inn og Åmot sier at de har funnet en død mann drivende på Båtviken og de kunne ikke tenke seg å ta opp denne alene, så de spør om ikke jeg kan være med å hjelpe. Jeg gikk jo med da selv om lysten ikke var så stor. Vi fikk tak i denne mannen og fikk brakt han inn til Farestad, og så kom de fra Mandal og hentet ham, det var ikke mye moro dette. Han hadde fullt utstyr med redningsvest og saker og ting, men den ene armen var skutt vekk på han. Det var en tysk soldat antakelig fra «Rio de Janeiro» som ble senket ved Lillesand. Omtrent på samme tid kom det drivende inn en død hest som lå i Dybehola på Sandøy.

Birgit forteller videre om rasjoneringen som begynte å bli nokså streng, og vi måtte ha rasjoneringskort, det var vel også begynt så smått før krigen, men nå måtte vi fornye det hver måned og måtte til forsyningsnemda på Fritun å hente det. Det var for mel, sukker, smør eller magarin og kaffe. Det var forskjellige farger på kortene som grønne, gule, brune og røde. Har ikke noen av dem liggende. Men etter hvert så forsvant det fine melet også, og så fikk vi noe grovt som var veldig klissete, det fine melet fikk bare små barn og syke. Det var godt samhold og folk hadde godt humør. Krambua holdt oppe under hele krigen men det var ikke så mye å handle. Det var ikke mye hamstring heller for folk hadde ikke så mye å kjøpe for. Det var ikke et jorde som ikke var dyrket opp, ingen ospetre fikk gro opp den gang. Det ble dyrket grønnsaker og poteter, de fleste hadde sauer og kyr så en «dei ingen nau». Folk var jo selvforsynt av de vanlige ting. Så var det mange miner som ble sprengt ut forbi, så det fløt mye fisk opp.

Jevnt over var tyskerne som var stasjonert på øya greie, men Paul forteller at han kjørte dem fram og tilbake til Omlandstranda, og hvis han ikke ville kjøre av sted med dem, så tok de bare båten og kjørte selv, der var det ingen bønn. Men det var tider jeg ikke var like villig og jeg brukte noe munn på dem, men de sa ikke noe for det var som det skulle være. Av og til tilbaketuren hadde jeg med last med mat som skulle til skolehuset. En gang kan jeg huske jeg hadde med en del appelsiner og jeg lurte på åssen jeg kunne få lurt til meg noen. men så gikk det hol på en av kassene, og appelsinene trillet ned på tiljene. Jeg fikk ubemerket løftet litt på tilja og noen appelsiner forsvant ned i bunnvannet. Husket de smakte ikke så godt. Så var det en julaften, og det kan jeg godt huske for vi skulle til byen tilig på morgen med juletorsk. Husker ikke så godt årstall det må ha vært i 1942. Klokket var 6.30 på morgen så hørte vi et veldig smell, og vi forsto at det kom like utenfor øya. Jeg foreslo at vi tok turen uten på øya inn til Mandal for å se hva smellet kom fra, men ham som var med meg var ikke villig til dette så det ble til at vi gikk den vanlige veien inn til Mandal. I ettertid var det dumt å gå den veien for på yttersiden av øya fløt det mengdevis av kasser med hermetikk. Så hvis vi hadde kjørt utenpå øya og tilbake samme veien så hadde vi funnet mengdevis av kasser. Vi fikk ikke greie på dette før dagen etter, da hørte vi de hadde funnet så mye hermetikk på Ryvingen, og da ble det fart i sakene. Da samlet vi mannskap, Torbjørn var hjemme fra Flekkefjord, Tønnes fra Mandal, Arne og meg oss fire drog ut i båten og den første kassen ble funnet på Hellersøyfjorden, men samtidig var også tyskerne fra øya gått ut, og de kom hen til oss å spurte om vi hadde funnet noe. Vi hadde jo funnet en kasse og den hadde vi studd ned i brønnen og Tønnes og Torbjørn sto på brønnlokket, men tyskerne kom ombord og det første plassen de lette var i brønnen og de fant kassen og tok den frø oss. Jeg sa betingelsen for at dere tar kassen er at dere aldri får noe mer fisk av meg senere. Senere på kvelden satt vi og spiste hørte vi dem komme og banket på døren. Vi åpnet og tyskerne kom og leverte oss kassen som vi hadde funnet og denne kunne vi nå beholde. Men senere fant vi en masse hermetikk vi lå blant annet og brillen opp fra bunnen ute på Banken (Risørbank) vi hadde brill med langt skaft på og vannkikkert så vi var helt sår i øynene. Båten lå der med et svært hull i siden for anker. Det var mange båter som lå og brillen etter hermetikk. Vi fant flere bokser på Knobbodden på Slettinga. De hadde ligget i kasser som var

Kloakkarbeidet fullført.

Arbeidet med kloakken Farestad/Rosnes er nå i store trekk ferdig. Ca. 20. sept. 97 ble den tatt i bruk på Farestad og ca. 15. des. på Rosnes. Det er et enormt arbeide som er utført. Over 3 km. hovedgrøft på Farestad, for det meste sprengt ned i solid fjell i 2 m. dybde. Og omlag 40 private stikkledninger, fra noen få m. til betydelig lengde. Der er visstnok bare bare 4 stykker som behøvde ekstra pumpe for å føre det fra hus til det kommunale ledningsnett. (Se for øvrig artikkel i Skj.posten nr. 1-97).

Den 28. august gjorde de "invasjon" på Rosnes. Aldri i historien har slike maskiner vært sett her på gården. En stor lekter landsatte 2 gravemaskiner, et par traktorer med kjerre, en stor kompressor og masse rør og annet utstyr. En annen lekter losset en last med en spesiell grus til å fylle over rørene. Landingsstedet var Båtstøa, (på tidligere Selmer Knutsens eiendom). -- Og så begynte graving- og sprengningsarbeidet. De gikk på baksiden av Norman Vågsvolls hus, Bort til Karl Karlsens eiendom. Her sluttet de av og fortsatte sørøst gjennom gården, til lysstolpen ved tidl. Syvert Syvertsens fjøs. De har anlagt 2 pumpestasjoner. En på Båtstøa, som pumper det videre til en annen, vedforbi gamle Mathildes hus. og videre i sjøen over til Farestad og bort til slamskilleren ved kapellet og endelig ut på Hellersøyfjorden på 40 m. dyp. En ganske lang reise fra det fjerneste hus. ----- Det er temmelig trangt på Rosnes, så de måtte grave grøfta midt i veien. Så det var nokså uframkommelig på Rosnes i de ca. 4 månedene dette foregikk. --- Vi har vært heldige og hatt en fra lokal- miljøet å forholde oss til, nemlig Sverre Gabrielsen. Det er i store trekk Atle Søyland og han som har gjort alt arbeidet herover. At landskapet blir litt forandret, kan ikke benektes. For at de skulle komme fram med de store maskinene, måtte veien nødvendigvis bli litt bredere og landskapet langs veien er kanskje ikke helt slik som vi husker det fra før. Men det er blitt greit, og det er jo blitt mer framkommelig enn det var før.

Den 16/1-98 var arbeidet gjort og veien helt ferdiggruset, og neste dag ble alt maskineri og utstyr fraktet over til Farestad.

Det ble gravd ca. 250 m. hovedgrøft på Rosnes og stikkledninger er lagt til 11 boliger. Ikke alle er koplet til ennå, men de har muligheter til det. --- Det er bygd et lite "hus" ved hver pumpestasjon; Strømmen er ikke koplet til ennå (pr.15/2), men vil bli det ganske snart. Det vil også bli reist en 6 m. høy rørmast ved hver stasjon - til avlufting, men det vil også bli montert et lys på hver av dem.

Så får vi håpe at dette må bli til gagn og glede for befolkningen i Farestad/Rosnes områdene. Og at det vil få stor innflytelse på byggevirksomheten i årene som kommer, er temmelig sikkert.

H.K.

Isfest.

Storekjødna hadde endelig lagt seg med flott blank stål is, så den 29.januar gikk "jungeltelegrafene" at i morgen 30.januar må du komme opp på Storekjødna, det skal være isfest. Og store og små stilte opp. Det var full fart på skøytene eller skeisene som vi sier her på øya, bål ble fyrte opp og pølser i lang baner kom frem. Det er en flott opplevelse å kunne være ute en slik vinternatt, med stjerner og måne som lyser så klart på himmelhvelvingen. Det er viktig at de små, ja oss alle, får oppleve naturen fra den siden også, pluss det gode sosiale fellesskapet som oppstår når "alle" kommer å tar del i isfesten.

Skjernøy historielag.

Skjernøy Historielag skal ha sitt årsmøte på Dyrstad skolehus TIRSDAG 24.MARS KL.19.00. Det blir vanlige årsmøte saker, men også innslag med lysbilder fra øya tatt av Tor Ivar Hansen og Ruth Dyrstad vil fortelle om hvordan det var og bo på Ryvingen fyr i 1950 årene. Håper du kommer !!

Karl Karlsen - til minne.

Karl Karlsen døde 30/12-97, 87 år gammel. Han måtte tidlig ut i arbeidslivet. Som 13-åring ble han tatt ut av skolen for å være med sin far i fiskerbåten. Og i den tiden var det bare robåt, og mange ganger var han med og rodde og seilte til Mandal med fisken. Som 19-åring reiste han til USA hvor han først arbeidet på farm. Siden ble det som lastebilsjåfør med kull og is. I 1942 ble han innkalt i armeen og tjenestegjorde der i ca. 4 år. Bl.a. i Alaska, gjennom Frankrike og Tyskland og til sist på Fillipinene. I 1950 kom Karl hjem for godt, overtok gården og drev bl.a. med sauehold. Han drev også fiske, særlig etter laks og hummer.-- Han ødela hofta og var funksjonshemmet de 10 siste årene. Han bodde sammen med sin søster Synnøve de siste ca. 45 årene, og de hadde det godt sammen. Han ble syk på julaften og døde altså den 30. desember. Vi lyser fred over hans minne.

H. Karlsen

Karl Karlsen var en humørspreder. Jeg var med ham ut til Oddeknubben og trakk laksegarnet noen ganger. De første gangene var jeg bare 5-6 år. Det var noe sjø og jeg var litt redd, men onkel Karl sa at dette var bare blåbær.- Når det var tørke pleide onkel Karl å ta båten ut til Kraslesteinen på Odd og hente vann. Jeg var også med der et par ganger. Vi bar vann i pøser ned til båten og helte opp i tønner og kar. Onkel Karl var en mann jeg så opp til, og en mann uten nerver.. Han var alltid livlig og i godt humør. Han var lommekjent på sjøen rundt Sandøy og Odd og kunne alle navn på odder og viker.--- Jeg var som regel alltid innenom når vi hadde vært ute og fisket.

Takk for alt onkel Karl. Kai.

Til Karl i Rosnes.

Nå Karl har du fortøyd for siste gang, og lagt hendene til hvile. Vi sitter igjen her med alle minnene etter deg, som den gode venn og nabo du var i over 27 år.

Takk for alt du har gjort for oss opp gjennom årene, alltid sa du: «Si i fra om jeg kan hjelpe med noe.»

Takk for alt du lærte våre barn, om hummer og krabbefiske, om alle fiskeplassene, og turene til laksegarnet eller på holmene for å sanke egg, og mye, mye mere.

Takk for alt ditt gode humør og ditt skøyeraktige glimt i øyet, som du hadde helt til det siste, og som ga oss mang en god latter.

Selv om du nok ikke var blant dem som tok ordet og hevet røsten mest i forsamlinger, så tok du det igjen med din omtanke og godhet for andre, aldri hadde du noe vondt å si om noen.

Da vi siste gangen besøkte og pratet med deg, kunne vi jo se at årene hadde tatt på deg, men da vi gikk sa du som alltid: «Ja, ha det, takk for besøket.» Vi visste ikke da at det var siste gang du sa det til oss. Det var vondt da vi fikk høre at du ikke lenger var blant oss.

Takk Karl for at du var den du var.

Esther, Norman, barna.

Julefest.

Den tradisjonelle julefesten på Dyrstad skolehus i regi av Skjernøy historielag gikk av stabelen den.11.januar. Da alle hadde fått plassert seg, og boller, kakaoen og S er fra Fredriksens bakeri skulle svelges var det hele 65 stk som satte benket rundt bordene. Det var kanskje trangt,men du så hyggelig! Gang rundt treet, nisse vekking og godterier dalene ned fra lofts luka,høytlesning av lokale aktører, musikk fra gitar og trekspill,allsang, satt i sene av Magnhild Brovik som kunne allverdens sanger utenatt. Ja, det gildt å samles inne på Dyrstad skolehus.

Årsmøte Skjernøy Vel fors. fra s. 4

Sak 4. Arbeidsstua

Første halvdel av 1997, har styret bestått av Karin Dyrstad, Elin Dyrstad og Janne Ø. Knutsen. 16 barn har deltatt.

Vi har besøkt Gamle postgården, vært og sett på «dubbene» hos Kristian på Ytre Farestad, Edgars nye bakeri og avsluttet i Kristiansand Dyrepark før sommerferien.

Andre halvdel av 1997 har styret bestått av Inger Lise Adrianssens, Lillian Dyrstad og Janne Ø. Knutsen.

Det har vært 11 barn i høst.

Vi startet opp i Dyrstad stranda, juleavslutningen var tradisjonell med risgrøt m/ mandel.

Vi har satt i gang med oppussing av kvisten på Grendehuset.

Sak 5. Skjernøy Vel

Formann i 1997 har vært Jan Harald Syvertsen.

Det har vært 6 styremøter, Vellet har hatt hovedansvaret for 17. mai, Skjernøydagen og Skjernøy marsjen.

Skjernøy dagen som ble arrangert den 2. aug, ble godt besøkt, og gav et godt overskudd.

Det er kjøpt benker som er plassert rundt på øya og 2 nye oppslagstavler i Skjernøysund og Nedre Farestad.

Sak 6. Regnskap, ble lest opp av Kristian Walvik.

Beholdning pr. 31.12.97 er kr 94608,77, overskudd 1997 kr. 41291,33.

Sak 7. Valg: Skjernøy Vel

Skjernøysund/ Berge: Halvdan Jentoft vara: Janne Knutsen

Nedre Farestad: Hilde Herstad vara: Geir Larsen

Ytre Farestad/ Rosnes: Anne Grete Syvertsen vara: Svein Berge

Valvik: Karin Abrahamsen vara: Jan Atle Abrahamsen

Dyrstad: Arnt Otto Ånensen vara: Kurt Dyrstad

Grendehus komiteen:

Erna Toft Dyrstad, Yngvar Pedersen, Else Grøsfjeld og vara Tor Bjørn Hansen.

Idretts komiteen:

Endre Walvick, Marit Berge, Kjell Gauksås og vara Bente Syvertsen.

Sak 9. Orientering om Grendehuset.

Torstein Dyrstad orienterte om Grendehuset.

Det skal sendes søknad til kommunen om overtakelse av Skjernøy Grendehus, vederlags fritt med tilhørende grunn på nord siden av veien.

Sak 9. Boring etter vann.

På bakgrunn av utbygging/ modernisering og utleiemuligheter, vil det være behov for mere vann, dette er en kostnad på ca. 35000 - 40000 kr.

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

Sak 10. Eventuelt.

Veilys i Skjernøysund

Dette er en kostnad på ca 40000 kr, Vellet dekker utgiftene til veilys, samt søker om støtte fra kommunen.

Vedtak: Enstemmig vedtatt

Nytt vindu i 2 etg.

På grunn av brannforskrifter og evnettuelt ombygging, ble saken utsatt.

Halvdan Jentroft.

Skretær.

Det kunne gå riktig ille!

Barnefamilie reddet fra flammens rov. Herbert Gundersen skulle bare en tur på do da han oppdaget at røyk veltet ut fra nabohuset på Ytre Farestad. Dermed klarte naboen Bjørn Vikøyr, kona Randi og parets fire barn mellom to og ni år å komme seg ut av det brennende huset. Det var kl 02.00 natt til tirsdag 6. jan. i år, og familien hadde ikke merket noe for Herbert banket på døren. Han måtte banke ganske hardt, og det var like før han måtte hente brekkjernet og bryte opp døren da Bjørn kom. Det var det tre år gamle tilbygget, som er plassert en meter fra selve bolighuset som hadde tatt fyr. Tilbygget er knyttet til bolighuset med en gang. Selve bolighuset tok ikke fyr men fikk store røykskader og to av barna hadde soverom vegg i vegg med tilbygget. Bjørn Vikøyr fikk stengt alle vinduer og dør som hindret brannen å spre seg og han fikk også rigget til to hageslanger som han sprøytet på huset til brannvesenet kom et kvarter etter. Det brant i andre etasje på tilbygget og Bjørn har mistanke om at det er en skriver til datamaskinen som han just hadde kjøpt da han kjente svilukt da han slo den av tiligere på kvelden. Familien Vikøyr fikk flytte inn hos Ruth og Herbert i dagene fremover inntil de fikk leid et hus på Nedre Farested. Huset fikk store vann og røykskader. Herbert forteller at det bare var tilfeldig at han kikket ut av vinduet kl 02.00 om natten, og så mye røyk fra nabohuset, videre at telefonen var død, men heldigvis hadde han en mobiltelefon som virket. Randi Vikøyr driver Farestad familiebarnehage i første etasje i tilbygget. Barnehagen er blitt drevet videre på grendehuset.

Skjernøyrevyen 1998

«Mi går rundt øya»

Hadde premiere fredag 13. mars. Det var satt opp fire forestillinger, og alle billetter ble utsolgt før tiden. Det var en del som gjerne ville se men var for sent ute med å bestille billetter. Premieren var fredag kl 19.00, så to forestillinger på lørdag kl 17.00 og kl 20.00, og en på søndag kl 16.00.

Vi vil bare her med en gang fastslå at revyen var en stor suksess fra først til sist. Alle «skuespillerne» er jo lokale folk men de spilte som riktig «proffe» og mange av tilskuerne fikk seg en riktig god latter. Det er Karin og hunden Aron som går «rondt øya», på veien møter hun mange personer som gir opptakene til se forskjellige sketsjene. Hun møter bl. annet gamle nysgjerrige enkefruer som får med seg alt som skjer bak gardinene, en ektemann som er frustrert over at kona hele tiden går på homeparties, en rogalening som vil kjøpe seg feriehus på Skjernøy. Det er jo tolv år siden det sist var revy her ute, og det var riktig moro at en kunne få til en igjen.

Bildet viser fra venstre: «Rasmus» Rita Solvang, nesten skjult Magnhild Brovig, Ingvild Syrdehl, Sverre Gabrielsen, Stine Grøsfjeld, nesten skjult Kjell Erik Grøsfjeld og «Olava» Betty Hagen, Henry Abrahamsen, Karin Abrahamsen med «Aron» i fangel, Kamilla Syvertsen, Bernt Ole Abrahamsen, Martin Ljosland, Else Grøsfjeld og rett bak Kjell Gauksås (skjult), Anne Lans Syvertsen og Allis Hansen.

Gjengangere er «Rasmus» og «Olava» og deres hverdagsbetraktninger. Det var mange poenger som går tilbake på dagliglivet på Skjernøy. Alt til revyen var skrevet av lokale forfattere som også var med å spille. Det er Magnhild Brovig, Betty Hagen og initiativtaker, tekstforfatter og instruktør Else Grøsfjeld.

SMÅNYTT FRA ØYA.

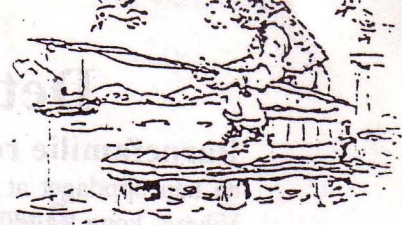
Sakset fra «Lindesnes»

Dagens irriterte.

✓ - Nå er jeg skikkelig lei av alle sauene som går løse på Skjernøya. De spiser opp alt som kommer i deres vei, og avføring finner man overalt. Har saueeierne virkelig lov til å la dyrene vandre fritt ved bebyggelse på denne måten, spør en meget irritert innringer.

Han mener saueeierne burde ha såpass respekt for andre folks eiendom at de sørget for inngjerding.

- Det kan ikke være alle beboeres ansvar å «bure inn» husene sine for at sauene skal vandre akkurat der det passer dem, sier innringeren som er bosatt på Skjernøya.

Vi noterer 20 febr. og i dag

har en av medarbeiderene i redasjonen plukket den første utsprungne blåveis, tiligere enn dette har vi aldri notert, så våren er i anmarsj tiligere enn på lenge.....

Elgen trives fremdeles på Skjernøy, og for tiden er det minst tre dyr så vidt vi har registrert, to voksne kyr og en okse. Oksen ble observert siste gang 20. febr. Så vi får håpe det blir familieøkning, etter et par års pause.....

Skjernøy vil overta grendehuset.

Skjernøy ønsker å overta grendehuset vederlagsfritt fra Mandal kommune og bygge det om til allaktivitetshus. En har allerede forpliktet seg til å jobbe 2000 dugnadstimer på bygget, som ble planlagt for ett år siden. Huset trenger en større moderisering for å tillfredstille dagens krav, og det trengs ca. en million kroner. Men løftet om 2000 dugnadstimer vil beløpet bli mye mindre. Komiteen for grendehuset jobber med ulike finansieringsformer, og av den grunn ber de kommunen om å få overta bygget, og ikke minst synes komiteen det er riktig all den tid lokale firmaer vil bidra med midler til oppussing. Allaktivitetshuset vli bli benyttet til utstillinger, revy, teater, kafe og klubblokale.

Rettelse.....

Vi viser til nede på side 8, Skjernøy historielag. Vi har dessverre satt gal dato på årsmøtet: Det står tirsdag 24. mars. Det skal være **ONSDAG 25. MARS KL 19.00**. Håper alle får det med seg. Likeså på side 11, Her har vi trykt bilde og tekst hver for seg, og da er noe av teksten kommet inn i bildet på enkelte nummerer. Og det helt siste navnet kan være forsvunnet, det skal være Else Grøsfjeld.

Postombringen.

Fra 1. febr var det omlegging i postombringen på Skjernøy. Det betyr at posten kan komme inntil to timer senere enn før. Da var gjerne posten på plass kl 10.00 om formiddagen. Det betyr også at avisen «Fædrelandsvennen» kommer med posten, ikke som før da avisen ble ombringt med bud. Lørdag er jo «Fædrelandsvennen» morgenavis, så en kunne hente den kl 08.30 om morgenen. Nå er den ikke i postkassene før midt på dagen. Vi vil nå påstå at det er ett tilbakeskritt, og avisbudet som mistet sin jobb.....

Fra Ryvingen fyr

har vi mottatt fra Kjell Olsen sjøtemperaturer som er målt september og oktober i fjor som viser middel temp. 15,4 grader for sep. og 11,1 grader for okt. Vi ville gjerne ta med hele innlegget vi har fått, men denne gang har vi ikke plass.

Barnedåp.

På kapellet 22. febr. Foreldre Christina Sætre og Tore Liseth. Barnes navn: Ida Marie.

Litt om vær og vind.

Det har vært en uvanlig mild vinter - bare en liten kuldeperiode i slutten av januar, og da var isen på Farestadkjødna sterk nok i en 14 dagers periode. Men så kom mildværet, og februar måned ble den nest varmeste i gjennomsnitt som er målt siden målingen begynte i 1860, med opp til 6 grader pluss enkelte steder på Sørlandet.

Vi har også sluppet godt unna snøen, bare et par ganger har det lagt seg 10 - 15 cm, såpass mye at ungene har brukt kjelkene. Når dette skrives 8. mars er det 2 - 4 kuldegrader om natten og ca: 10 cm snø og fint væt om dagen med opp til 17 plussgrader i solen, så våren er ikke så langt unna

Så trekker redasjonen seg for denne gang, så møtes vi i vårummeret som ventes trykt i juni. Vi skriver nå 30. årg, så SKJERNØYPOSTEN har allerede fått noen år på nakken. red.